Horizon.taal

Jaargang 29 - nummer 229

Januari - februari 2008

UITNODIGING

Week van de Internationale Vriendschap, in Leuven

zaterdag 23 februari 2008

« Sprookjes in het VN-Jaar van de Talen »
p.10

Taalpolitiek is van alle tijden
p. 4

www.esperanto.be

HORIZONTAAL

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w., 39ste jaargang

Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140
2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00
fax: 03 233 54 33
Epost: horizon.taal#skynet.be
Webstek: http://www.esperanto.be/fel/nl.

Abonnementen: 25,00 EUR

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen: KBC 402-5510531-55
of Fortis 001237652706.

Redactie:

Lode Van de Velde

Medewerkers:

Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert, André Ruysschaert, Emiel Van Damme, Julia Litvinova, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

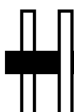
Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

	1-malig	3-malig*	6-malig*
formaat 1/1:	250	625	1000
formaat 1/2:	150	375	600
formaat 1/3:	110	275	440
formaat 1/4:	80	200	320
formaat 1/6:	55	140	220
formaat 1/12:	30	75	120

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie
van een door u drukklaar geleverd exemplaar.

Op deze tarieven geldt het BTW-tarief van 21%.

Kleurtoeslag bedraagt 125 euro per kleur en per inlassing.

Beste lezers,

Allereerst wens ik jullie een voorspoedig Nieuwjaar toe. Het jaar 2008 werd door de V.N. gedoopt tot het “Internationale jaar van de Talen” en dat mogen we natuurlijk niet onopgemerkt laten voorbijgaan. De Vlaamse Esperantobond, meer bepaald de afdeling te Leuven, organiseert in dit kader een heus Talenfestival, in de schoot van het feest n.a.v. de week van de Internationale Vriendschap (SIA).

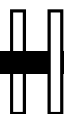
Verder zal tijdens de volledige maand maart een nieuwe tentoonstelling van de Vlaamse Esperantobond te bekijken zijn in de Antwerpse Centralen Bibliotheek “Permeke”. Het gaat om sprookjesboeken in meer dan 40 talen uit de hele wereld. Heel interessant uiteraard omwille van de verschillende talen en geschriften (Russisch, Koreaans, Chinees, Japans, Twi, Yiddisch,...), maar ook om te proeven van de culturele verscheidenheid van de volkeren in de wereld, dankzij de verschillende illustraties in de boeken.

Maar nu eerst vind je in dit nummer een actueel artikel over taalpolitiek!

Lode

INHOUD

Redactioneel	3
Taalpolitiek is van alle tijden	4
Taalproblematiek	6
Clubprogramma’s	9

De taalproblemen die het laatste half jaar de politiek in België verlammen, worden vaak afgedaan als onbelangrijke wissewasjes waar de mensen niet van wakker liggen en die politici maar best zo vlug mogelijk terzijde schuiven. Toch zijn taalpolitieke perikelen al zo oud als de straat. Daarmee bedoel ik niet dat een probleem als de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde minstens de laatste veertig jaar een hot item is geweest in de politiek – al willen sommigen het afdoen als een nieuwe trend –, maar wel dat vrijwel alle mensen gevoelig zijn voor de waardering van hun taal en dat "waar talen elkaar ontmoeten, dit vaak met conflicten gepaard gaat", en dat minstens al sinds de Grieks-Romeinse oudheid.

Als we historisch teruggaan naar de eerste vermelding van taalproblemen komen we als van zelf terecht bij de mythe van de toren van Babel. Daar zijn alle problemen begonnen. De eentalige eensgezindheid die toen op de wereld bestond werd door een angstige god, die vreesde dat zijn hemelse territorium door aardbewoners zou worden bezet, in verwarring gebracht. Dat taalverscheidenheid op die manier is ontstaan, is uiteraard twijfelachtig. Een modernere verklaring is dat talen geleidelijk uit elkaar groeiden, omdat mensen van elkaar weg gingen wonen. Door gebrek aan contact, of door isolatie zo u wilt, groeien talen nu eenmaal uit elkaar. Dat is in vele 'internationale' talen aantoonbaar. Vergelijk Nederlands van Nederland en Vlaanderen, maar ook het Frans van Frankrijk en Quebec (of Wallonië), het Engels van Groot-Brittannië, Amerika en Australië, het Portugees van Portugal en Brazilië... Ik kan nog wel even doorgaan met opsommen.

Het streven van de Esperantogemeenschap om over de taalgrenzen heen mensen over heel de wereld een communicatiemiddel te geven dat hen in staat stelt aan de ene kant 'met iedereen' te communiceren en aan de andere kant de 'eigenheid' niet te verliezen, is heel nobel, maar zal allicht niet kunnen verhinderen dat er daar waar twee taalgebieden elkaar raken – zoals in België – zich conflicten zullen blijven voordoen. Dat komt wellicht omdat mensen zich thuis willen voelen daar waar ze wonen. "En thuis is misschien ook waar mijn Stella staat" – of voor Esperantosprekers "waar mijn Stelo hangt" – maar voor velen vooral de plaats waar ze hun eigen taal kunnen gebruiken.

Toch kan men er niet onderuit, taalgemeenschappen zijn redelijk homogeen en als er zich een vreemd taalfenomeen voordoet, is dat altijd het gevolg van immigratie, inwijking. Dat geldt voor individuele woorden, maar dat geldt evenzeer voor individuele personen of voor groepen.

Nu kan men als inwijkeling twee houdingen aannemen: ofwel verwacht men de eigen taal te kunnen blijven gebruiken, ofwel stemt men toe met een – geleidelijke – integratie en assimilatie. En laten we wel wezen, de eerste houding is veel frequenter dan we zouden veronderstellen. Ze wordt ook wel taalimperialisme genoemd. En dat werd met succes in grote delen van de wereld toegepast door de staten van oorsprong van wat nu "de internationale talen" worden genoemd. Bijna altijd ging dat taalimperialisme gepaard met militaire, economische en culturele overheersing. Het woord 'imperialisme' zelf is afkomstig uit het Latijn. Het is afgeleid van het woordje 'imperium', keizerrijk. Maar laat het nu juist het Latijn zijn dat zijn glorierijke bestaan te danken lijkt te hebben aan de andere, integristische houding van kolonialisten.

Op het einde van Vergilius' Aeneis, het epos waarin deze Romeinse schrijver uit de eerste eeuw voor Christus, niet zozeer de oorsprong van Rome, als wel de glorie van de stamvader van het Romeinse volk bezingt, staat een passage die we de moeder van de taalpolitiek zouden kunnen noemen. Maar laat ik eerst het verhaal even situeren.

De Aeneis is het verhaal van Aeneas, die het verwoeste Troje verlaat en op zoek gaat naar een nieuw land. Jupiter heeft hem dat land beloofd – op aandringen van zijn dochter Venus, moeder

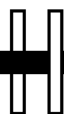
van Aeneas. Juno – zuster en echtgenote van Jupiter – is tegen het plan. Zij koestert immers wrok tegen Troje, om haar is de hele oorlog daar begonnen. Maar zij moet toegeven aan haar echtgenoot en stiefdochter. Na veel zwerftochten komt Aeneas uiteindelijk in Italië – in Latium – terecht. Hoewel hij op vredelievende manier een nederzetting wil stichten en een verbond sluiten met de plaatselijke bevolking, gooit Juno roet in het eten. Daar komt uiteraard oorlog van. In de eindstrijd van die oorlog zegt Jupiter uiteindelijk tegen Juno dat het genoeg is geweest. Juno geeft toe, maar ze stelt één voorwaarde: "Maar één ding, door geen wet van het noodlot verboden, smeek ik voor Latium u, voor de waardigheid van de uwen: wanneer zij (zo zij het) vrede sluiten en een gelukkig huwelijk, wanneer zij zich zullen verbinden tot een verdrag en gelijke wetten, laat dan de inheemse Latijnen hun oude naam niet veranderen, geen Trojanen worden, niet Trojanen worden genoemd, niet veranderen van taal of klederdracht. Laat Latium blijven en laten er eeuwen lang Albaanse vorsten zijn, laat door Italische moed het Romeinse nageslacht machtig zijn. Troje is bezweken, laat het bezweken zijn tegelijk met zijn naam." (Vergilius, Aeneis, vert. M.A. Schwartz, Atheneum, Polak & Van Gennep, Amsterdam, 1995, p. 246). En deze wens van Juno, namelijk dat de lokale taal zal blijven en de vreemde zal verdwijnen, wordt door Jupiter ingewilligd.

Nu is het nog maar de vraag of die Trojaanse kolonisten zo gewillig hun taal hebben gelaten voor wat ze was. Wel kunnen we deze passage in het verhaal van Vergilius interpreteren als de verklaring voor het feit dat het Latijn inderdaad de taal van Rome is geworden – en niet het Grieks (of de aan het Grieks verwante taal van Troje*). Maar het beeld kan ook door de taalpolitieke situatie van zijn tijd zijn ingegeven. Het is immers bekend dat in de eerste eeuw voor Christus het Grieks als de cultuur- en onderwijstaal van Rome gold. Vele burgers hadden Griekse slaven in dienst als leermeesters voor hun kinderen. De wens van Juno kan dus evenzeer worden begrepen als een (nationalistische (?)) reflex van Vergilius die zijn land- of stadsgenoten erop wijst dat de taal en cultuur een integraal deel uitmaken van het Latijnse volk... of zoals het vele eeuwen later in Vlaanderen werd verwoord: 'De taal is gansch het volk.'

gvd

** Hoewel Troje in het huidige Turkije ligt, mogen we niet uit het oog verliezen dat de Turken (of Ottomanen) zich pas in de 13de eeuw in dat gebied hebben gevestigd en hun rijk hebben gesticht. In de oudheid werden in heel het gebied van de Egeïsche zee aan elkaar verwante 'Griekse' dialecten gesproken. Dat de Attische vorm, het dialect van Athene, via het onderwijs werd doorgegeven, is veeleer een speling van het lot, en niet het resultaat van een taalkundige homogenisering of het bestaan van een culturele Griekse standaardtaal.*

Gebrekkige communicatie kan levensbedreigend zijn

Als de uitleg van de hulpverlener, wegens onvoldoende taalkennis, niet doordringt tot de patiënt en zijn omgeving, worden het lijden en de stress veroorzaakt door een ziekte nog verergerd. Om hieraan te verhelpen werd een brochure „Allochtonen en kanker - Gids voor hulpverleners" uitgegeven.

(Visie, 12.10.2007, www.tegenkanker.be)

Ons brein kan meer dan we denken

„Het menselijk brein is helemaal niet ingesteld op het leren van slechts één taal."
(De germaniste Heike Wiese, onderzoekster naar het taalgebruik bij jongeren in Berlijn, over de vrees dat het Standaardduits in de verdrukking raakt tussen de familiaire taal van laaggeschoolden en het Engels, Der Spiegel, 42/2007)

Fortis: Engels spreken, ondanks weerstand

„Fortis moest internationaler functioneren. Dat houdt in dat de mobiliteit, zowel functioneel als geografisch, sterk toeneemt. We voerden vanaf een bepaald niveau ook het gebruik van het Engels in. Dat riep weerstand op, maar het is noodzakelijk om internationaal te rekruteren."

(Personeelsdirecteur van Fortis, naar aanleiding van de overname van ABN-Amro, De Tijd, 16.10.2007)

Übelsetzung

Een Oostenrijks toppoliticus zou aan verschillende buitenlandse collega's, op officieel briefpapier, een spontane sollicitatie voor een internationale functie gestuurd hebben. Het is niet duidelijk of de brieven werkelijk door de betrokkene geschreven zijn en, indien ja, of dat deontologisch wel kan. De Oostenrijkse vereniging van vertalers heeft hem wel al de prijs van „Übelsetzung der Saison" (slechtste vertaling van het seizoen) toegekend, wegens de twijfelachtige kwaliteit van het Engels.

(Oostenrijkse pers van midden oktober 2007, www.universitas.org)

Chinees toptalent in Nederland

„De 16 deelnemers krijgen een pittig programma. 's Ochtends om negen uur drie uur theorie, na de pauze nogmaals drie uur les waarin aandacht is voor praktijkervaring van de ABN-Amro-deskundigen. Dat alles in het Engels, een taal die niet iedere deelnemer even goed machtig is. Er rust dan ook een zware taak op de schouders van Ding Hong, directeur van de vestiging in Shanghai. Ze neemt niet alleen deel aan de cursus, maar tolkt tegelijkertijd."

(Telegraaf, 20.10.2007)

Tokio Hotel

De Duitse popgroep „Tokio Hotel" wordt beschouwd als een van de succesvolste bands van Midden-Europa van de laatste jaren. De tournee van de groep in Frankrijk heeft geleid tot een enorme belangstelling voor cursussen Duits bij de Franse jeugd.

(http://de.wikipedia.org/wiki/Tokio Hotel, Der Spiegel, 43/2007)

Met handen en voeten

De VUB heeft een les communiceren met anderstaligen ontwikkeld voor de studenten geneeskunde. De studenten leren zich uit de slag te trekken in het Frans, Turks, Marokkaans en Brussels. Iets gelijkaardigs bestond al, maar de vernieuwde formule heeft meer succes.

(Brussel Deze Week, 1.11.2007)

Engels in Brussel

Brussels minister Brigitte Grouwels stelt op haar website de vraag of Engels de derde officiële taal van Brussel moet worden. Midden november 2007 was 92 % voor en 8 % tegen.

(www.brigittegrouwels.com)

Wartaal

Begin november 2007 kreeg het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken een e-mail in onbegrijpelijk Engels van Israëlische journalisten die uitgenodigd waren voor een bezoek aan Nederland en vooraf hun vragen formuleerden. Het bleek dat een journalist die weinig of geen Engels kende zijn Hebreeuwse tekst automatisch had laten vertalen en de vertaling zonder meer verstuurd had. (nu.nl, 9.11.2007)

Esperanto

Second Life

Misschien zijn over enkele jaren geen wereld- en andere Esperantocongressen meer nodig. In „Dua Vivo", de Esperantoversie van de virtuele internetwereld, vond op 6 en 7 oktober met succes een virtueel wereldcongres plaats, zij het met slechts 31 deelnemers. Voornaamste vastgestelde problemen: de verschillende tijdzones en de moeilijkheid om iedereen voortdurend bij de computer te houden. (www.freewebs.com/duavivo/, revuo Esperanto, november 2007)

Opendeurdag
De „Universala Esperanto-Asocio" (UEA) in Rotterdam houdt enkele keren per jaar een opendeurdag. Natuurlijk kan niet iedereen daarbij aanwezig zijn, maar http://video.google.com biedt nu aan iedereen de kans om mee te kijken en te luisteren naar wat daar gebeurt. Zoek naar „malferma tago". Op dezelfde plaats kunnen ook talrijke andere (amateur)filmpjes van Esperanto-bijeenkomsten bekeken worden. (ret-info)

Espero Katolika
Antonio De Salvo heeft alle belangrijke artikelen van het tijdschrift „Espero Katolika" beschikbaar gemaakt op www.esperokatolika.org/index3.htm. Op deze startpagina staat de kaft van de nummers vanaf 1978. Na het aanklikken van een afbeelding wordt de inhoud getoond; daarna kan doorgeklikt worden naar de artikels.

Computergeheugen
Werkgeheugen toevoegen aan een computer is gecompliceerd: het juiste type is moeilijk te vinden, de computer moet opengeschroefd worden... Windows Vista biedt, met „ReadyBoost", de mogelijkheid om op een eenvoudige wijze werkgeheugen toe te voegen via een USB-stick of geheugenkaart. Het Russisch softwarebedrijf www.eboostr.com heeft een programma ontworpen dat hetzelfde mogelijk maakt voor Windows XP. De proefversie van dit programma kan, met enkele beperkingen, onbepaalde tijd gebruikt worden. Op het ogenblik dat deze tekst verschijnt, zou het programma ook menu's in het Esperanto moeten hebben.

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto doorgaan. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN – Groep "Esperanto-Antwerpen"
www.geocities.com/esperanto_antwerpen

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.15 uur. Iedereen is welkom.

vrijdag 4 jan. Esperantomuziek
vrijdag 11 jan. **Taal & Cultuur (in het Nederlands)**
Indonesische Cultuur
vrijdag 18 jan. Taalpolitiek in de Europese Unie - theorie en praktijk" (José Pinto de Sousa)
vrijdag 25 jan. **Taal & Cultuur (in het Nederlands)**
Indonesische Taal
vrijdag 1 febr. **Jaarvergadering**
vrijdag 8 febr. Een maand in Taiwan
(Anneke Schouten - Buys)
vrijdag 15 febr. **Taal & Cultuur (in het Nederlands)**
Finse Cultuur
vrijdag 22 febr. Jakvo Schram pri klasbatalo
(prokrastita prelego)
vrijdag 29 febr. **Taal & Cultuur (in het Nederlands)**
Finse Taal

Meer details over het programma kan je vinden op de webpagina's van FEL, op het programmabord in het clublokaal of in het informatiekastje aan de voordeur. Of telefonisch via 03 234 34 00.

BRUGGE – Paco kaj Justeco
Voor info over de cursus die gegeven wordt in het opvangcentrum voor vluchtelingen, contacteer Bart via: Bart.Demeyere#Esperanto.be

Voor andere info kun je terecht bij Heidi via Heidi_Goes#yahoo.com of 050/675178
(na kantooruren).

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo
http://users.belgacom.net/EBG

Opgelet: nieuwe vergaderplaats: gebouw Van Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliard-straat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij metrostation Maelbeek. Aangezien dit gebouw tot de Europese Instellingen behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.
Info: Hélène Falk, Eikenlaan 7, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel.: 02 358 42 14, helene.falk#skynet.be

Om per e-post op de hoogte gehouden te worden van de activiteiten van de Brusselse groep, stuur je een leeg berichtje naar:
esperanto-en-bruselosubscribe#yahoogroups.com.

GENT – La Progreso
http://www.esperanto.be/gent

Woensdag 16 januari: Boekenavond.
Vrijdag 25 januari: jaarvergadering met etentje, inschrijven tot 15 januari.
Vrijdag 22 februari: nog te bepalen.
Zaterdag 23 februari: Feest n.a.v. de Week van de Internationale Vriendschap en Talenfestival in Leuven. Gezamelijke reis daarheen!

Clubhuis: "La Progreso", Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77.

KALMTHOUT – La Erikejo
http://users.telenet.be/La.Erikejo/Index.htm

Bijeenkomsten vinden telkens plaats vanaf 20 uur in het Parochiecentrum van Heide (naast de kerk, vlakbij het NMBS-station Heide) tenzij anders vermeld.

donderdag 17 jan.: Bestuursverkiezing en conversatie-avond: alle aanwezigen bereiden een klein verhaal voor van een tiental minuten over de eindejaarswisseling
donderdag 21 febr.: Voordrachtavond

Info: Mireille Smet-Storms op 03 666 83 19 of via mireillestorms#hotmail.com

KAPELLE – Esperanto-Grupo "Meza Zelando"
Voor onze avonden, de laatste vrijdag van de maand om 19.30 u., worden we telkens bij een ander clublid te gast ontvangen. Inlichtingen over programma en plaats van samenkomst bij Sally en Dies Krombeen, tel.: (0113) 34 15 63 of Rie en Kees Dentz, tel.: (0118) 61 48 34.

KORTRIJK – ROESELARE – TIELT
Koninklijke Esperantogroep La Konkordo
esperanto.kortrijk#esperantoland.org

Opgelet: Nieuwe locatie voor onze activiteiten: Erfgoedhuis zaal 2, O.L.Vrouwstraat 45 te Kortrijk tel. 056 27 74 24. Elke vierde dinsdag van iedere maand (met uitzondering van juli en augustus). De derde dinsdag indien de vierde een feestdag is.

Voor inlichtingen: Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96 / Piet Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30. Bezoekers van andere clubs melden bij voorkeur hun komst. Dit laat ons toe hen beter te ontvangen en hen te verwittigen bij verandering van locatie.

De **stadsbibliotheek van Kortrijk** beschikt over een

uitgebreid Esperantofonds. Er is gelegenheid dit fonds te bezoeken. Geef een seintje aan Daniëlle Demeyere, bibliothecaris tel. 056-27 75 00 (algemene balie). Of stuur een berichtje naar Danielle.Demeyere#kortrijk.be.

LEUVEN - Esperanto 3000
http://www.esperanto.be/esperanto3000

Zoals steeds gaan al onze activiteiten door in het Cultureel Centrum, Brusselsestraat 63, Leuven. Voor de meest recente informatie over ons programma kan je steeds terecht op onze webpagina.

Woensdag 9 jan.: Voordrachtavond
Woensdag 13 febr.: Voordrachtavond
Zaterdag 23 februari: Feest in het kader van de Week van de Internationale Vriendschap + Talenfestival + Tentoonstelling "Sprookjes in 40 verschillende talen". (Zie: http://talenfestival.be) en elders in dit nummer.

Info: Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-post: rogergoris#versateladsl.be

LIMBURGSE ESPERANTO-VERENIGING (LEV) (met zetel in PEER)
http://users.skynet.be/sky53810/

Elke eerste donderdag van de maanden oktober tot mei: vergadering, voordracht of conversatie in het Esperanto. Andere donderdagen (oktober tot mei): Esperantocursus. Begeleiders: Jan Doumen en Henri Schutters.

In Cultuurcentrum "'t Poorthuis" Zuidervest te Peer, elke donderdag van 20 u. tot 22 u.

LONDERZEEL
Cursus voor beginners elke maandag 19-21 u, en voor gevorderden elke donderdag van 20-22 u. in Hof ter Winkelen.
Info: Frederik Vanden Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. of: J.P. Fertinel, Haan 47, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 300 652.

OOSTENDE – "La Konko" - Telkens om 19u
Meer info: Marc (0486/362365) - Else (0473/528418) - Flory (059/702914) of via e-post : marc.cuffez#pandora.be of lakonko1987#yahoo.fr
Maandag 07 jan 19u : cursus beginners
Maandag 14 jan 19u : gespreksavond
Maandag 21 jan 19u : cursus beginners
Maandag 28 jan 19u : gespreksavond
Maandag 04 feb : KROKUSVAKANTIE
Maandag 11 feb 19u : cursus beginners
+ gespreksavond bij Liliane en Daniël
Maandag 19 feb 19u : cursus beginners
Maandag 25 feb 19u : film : Gerda Malaperis
Maandag 03 ma 19u : cursus beginners

Vanaf januari gaan de lessen voor gevorderden door op maandag ipv donderdag, zelde uur : 14u30-16u30

Nu reeds onthouden : **Maandag 28 april : dia's over Griekenland**

TIENEN – La Hirundo
http://home.tiscali.be/lahirundo/

Cursus beginners: van 16 oktober 2007 tot en met 22 april 2008, elke dinsdag van het schooljaar van 19 tot 21 uur. Locatie: P.I.S.O., Alexianenweg 2, 3300 Tienen
Cursus gevorderden: elke laatste maandag van 19 tot 20 uur. Locatie: scoutslokalen F.O.S., Donystraat 8, 3300 Tienen.
Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen. Tel en fax: 016 / 81 52 46, e-post: bert.boon#skynet.be

TURNHOUT
Cursus voor gevorderden op dinsdag 9-11u. Dinamo/Warande, Congoplein 1, Turnhout.

UITNODIGING

Week van de Internationale Vriendschap, in Leuven

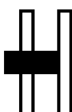
« Sprookjes in het VN-Jaar van de Talen » (zaterdag 23 februari 2008)

Je bent welkom vanaf 9 uur in het Cultureel Centrum "Romaanse Poort", Brusselsestraat 63 in Leuven. Vanaf 10 uur starten de Algemene vergadering van de Vlaamse Esperanto-Bond, een gezellig programma en een wandelzoektocht in het stadscentrum. 's Middags kan je ter plaatse aanzitten voor het overvloedige broodbuffet aan 5 euro. Om 14 uur begin het namiddagprogramma. De Esperantosprekers hebben hun (gratis) voordrachtenreeks. Vladka Chvátalová stelt haar moedertaal, het Tsjechisch, voor. Agnes Geelen en enkele collega's lezen literatuur voor uit de hele wereld. En je kan wandelzoeken, vriendschapskaarten schrijven en de tentoonstellingen en Esperanto-boekendienst bezoeken.

De hoofdschotel van de namiddag is het ***Talenfestival*** (de eerste keer in Leuven, in het Nederlands)

Welkom op SIA en Talenfestival!

Inschrijven: www.talenfestival.be --> "Inschrijven". Of je stuurt je naam, e adres (en liefst postadres) aan info#talenfestival.be of aan Esperanto 3000, Karekietenlaan 14, 3010 Leuven (Kessel-Lo). Geef de talen op die je graag zou volgen (vrijblijvend, voor de lokalentoewijzing). En schrijf tegelijk 3euro over (+ 12 euro als je aan het avondbuffet wil deelnemen) aan 734-3331944-03 van Esperanto 3000 vóór 15 februari 2008.

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN *Esperanto-Antwerpen*, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00, E-post: esperanto-antwerpen#esperanto.be
BRUGGE *Paco kaj justeco*, H. Goes, Vuldersstraat 93, 8000 Brugge, 050/675178, heidi_goes#yahoo.com
BRUSSEL H. Falck, Eikenlaan 7, 1640 St.-Genesius-Rode, tel. 02 358 42 14, E-post: helene.falk#skynet.be
GENT *La Progreso* Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, E-post: gent#esperanto.be
KALMTHOUT *La Erikejo*, Mireille Smet-Storms op 03 666 83 19 of via mireillestorms#hotmail.com
KORTRIJK *La Konkordo* P. Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30. E-post: esperanto.kortrijk#esperantoland.org
- Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96.
LEUVEN *Esperanto* 3000 Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-post: rogergoris#versateladsl.be.
LIMBURG *Limburgse Esperantovereniging* H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer, tel.: 011 63 55 92. E-post: henri.schutters#skynet.be.
LONDERZEEL Frederik Van den Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. E-post: comite.jean.pain#skynet.be.
OOSTENDE *La Konko* Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65 (gsm)
ROESELARE / TIELT zie KORTRIJK
TIENEN *La Hirundo* B. Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen, tel.: 016 81 52 46, e-post: bert.boon#skynet.be.
TURNHOUT Daniel Van Herpe, Koningin Fabiolalaan 2, 2360 Oud-Turnhout, tel.+fax: 014 45 13 29. E-post:dan.vanherpe#pandora.be

Contactadressen in Nederland

ALKMAAR Joh.Heijstra, Breedelaan 69, 1851 MB Heiloo, tel.(072)5332344.
ALMELO G.C.A.M. Dercks, Molenstraat 20, 7607 AL Almelo. Tel. 0546 819403.
APELDOORN: Mevr. A. Schouten, Dintel 20, 733 MC Apeldoorn. Tel. 055 5332923.
BEVERWIJK *Stelrondo* R. Moerbeek, Zwaansmeerstraat 48, NL-1946 AE Beverwijk, tel.: (0251) 23 10 79.
DEN HAAG *Internationaal Esperanto-Instituut (IEI)* Riouwstraat 172, NL-2585 HW Den Haag, tel.: (070) 355 66 77.
DEN HELDER *Esperanto-klubo Den Helder* , Kruiszwin 1205, NL-1780 LE Den Helder.
DEVENTER zie ALMELO.
EINDHOVEN R. Bossong, Floraplein 23, NL-5644 JS Eindhoven, tel.: (040) 211 41 62.
ENSCHEDE (NEJ-sekcio) De Vluchtestraat 1-402, NL-7423 BE Enschede, tel. (053) 433 26 40.
GRONINGEN *Esperantocentrum*, T.W.S. Mansholtstraat 25, NL-9728 MC Groningen, tel.: (050) 527 45 72 of (059) 849 14 88.
HAARLEM-HEEMSTEDE *Komprenado faras pacon* C. Duivenvoorden-Kors, Kamerlingh Onnesstraat 40, NL-2014 EM Haarlem, tel.: (023) 524 57 13.
HELMOND Toine Gremmen, Nassaustraat 3, 5707 HL Helmond, tel.: (0492) 54 44 72.
'S HERTOGENBOSCH S. Bosga, Rijzertlaan 46, postbus 2141, 5202 CC 's Hertogenbosch.
HILVERSUM A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, NL-1217 PL Hilversum, tel.: (035) 624 33 20.
KAPELLE Zelanda Esperanto-grupo Sally en Dies Krombeen, Vijverstraat 3, NL-4421 AW Kapelle, tel.: (0113) 34 15 63 of (0118) 61 48 34.
LEIDSCHENDAM-VOORBURG: M.H. Erasmus-van Zadelhoff, Laan van Oostenburg 40, NL-2271 AP Voorburg, tel.: (070) 38635 29. E-post: marjet.erasmus#zonnet.nl
ROTTERDAM *Merkurío* P. Schuil, Park Vossendijk 331, 3192 XG Hoogvliet, tel.: (010) 416 14 49.
TANEF/*La Migranto* Aad Demmendaal-o/d Brouw, Boekenrode 11, NL-3085 JA Rotterdam. E-post:a.m.demmendaal#planet.nl.
TERNEUZEN Zeland-Flandruja Esperanto-Grupo J. den Toonder, Axelsestraat 6, 4537 AJ Terneuzen.
VOORBURG: zie Esperantogroep LEIDSCHENDAM-VOORBURG
WIJLRE Esperantogrupo Marnolando, Tienbundersweg 38, NL-6321 CR Wijlre, tel.: (043) 450 12 48.
ZAANDAM Esperantocentrum PB 433, NL-1500 EK Zaandam, tel.: (075) 616 69 31.
ZEEUWS-VLAANDEREN: Det Koning, van Speykstraat 19, 4535 BN Terneuzen, tel.: 0115 – 694 670, E-post: det#digitalplaygrounds.com

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra EsperantoLigo Frankrijklei, 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00, Fax.: 03 233 54 33. Epost: info#fel.esperanto.be. Internet: www.esperanto.be
Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00 Epost: fleja#esperanto.be.
ILEI-Belgio: Iwona Kocieba, Graaf de Fienneslaan 54, BE-2650 Edegem, iwona.kocieba#telenet.be
Esperanto Scoutsvereniging/Skolta EsperantoLigo (SEL) Stein Hautekees, St Gillisplein, 17 B-3300 Kumtich- Tienen, stein.hautekees#advalvas.be Zie ook: www.lahirundo.yucom.be
Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, B6001 Charleroi (Marcinelle). Tel.: + fax: 071 43 14 13. Epost: mardelforge#brutele.be.
Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoorwegesperantisten), Lucien De Sutter, Frère Orbanstraat 210, 8400 Oostende. Tel:059 50 18 25.
EsperantoNederland, Tulpstraat 110, 2841 AE Moordrecht (Nederland), Tel.: 0182-374058, E-post: sekretario#esperanto-nederland.nl.
Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL3015 BJ Rotterdam, tel.: 00 31 10 436 10 44. Epost: uea#inter.nl.net.

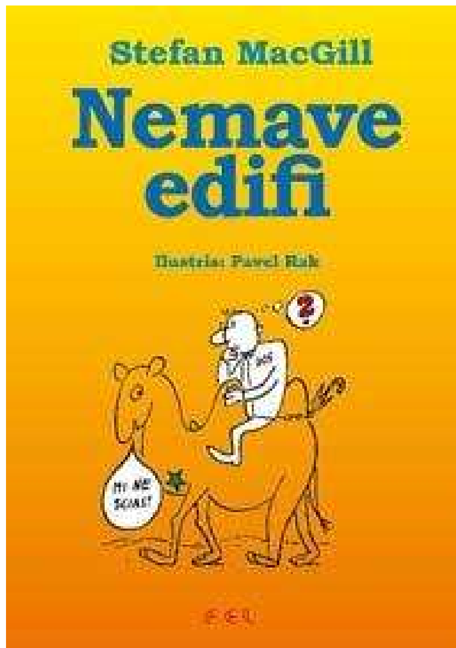
Bestuursleden van FEL

Voorzitter:	Lode Van de Velde, Hof Van Tichelen 20/3, 2020 Antwerpen, 03/899.08.73, lodchjo#yahoo.com
Ondervoorz.:	Flory Witdoeckt, Wittenonnenstraat 7, 8400 Oostende, 059/70.29.14, flory#witdoeckt.be
Penningm.:	Helena Van der Steen, Turnhoutsebaan 459, 2140 Borgerhout, h.vdsteen#tiscali.be
Secretaris:	Kevin De Laet, muizenstraat 5/3, 2060 antwerpen, KevinDL#hotmail.com
Bestuurslid:	Walter Vandenkieboom, Wittenonnenstraat 7, 8400 Oostende, 059/70.29.14
Bestuurslid:	Bart Demeyere, Albert Dyserynckstraat 28, 8200 Brugge bart.demeyere#esperanto.be
Bestuurslid:	Yves Nevelsteen, Koning Albertlaan 147, 9000 Gent. Tel. 09/3307156, yves.nevelsteen#telenet.be

ISSN-0772-540 X Afgiftekantoor Antwerpen X
Tweemaandelijks tijdschrift

LASTE APERIS:

Nemave edifi

Verkita de: Stefan MacGill
Ilustrita de: Pavel Rak

Legu unuafoje kaj ĉi tie la sensaciajn malkaŝojn pri nia propra movada militeto kontraŭ la ombraj kaj minacaj fortoj de fanatikismo.

Miru je la nepravigebla optimismo de spiono 005 kaj la stoika subteno de lia kamelo.

Ĉio rivelita en la formo plejparte de teatraĵoj, kune kun cerbo-aktivigaj ekzercoj kaj rolludoj, idealaj por komuna plenumo en progresiga kurso aŭ por hejma perfektigo kaj amuzo.

264 paĝoj, prezo: 20 eŭroj + afranko, ISBN: 90-77066-25-X

(Vidu la recenzon en www.edukado.net.)

Ne maltrafu rendevuojn!

per La jaro 2008

La plej bona poŝagendo en esperantujo, kun la nemalhavebla enciklopedieto pri la landoj en la mondo. Plena je utilaj informoj, kiaj festotagoj de ĉiuj landoj, informoj pri internacia telefonado, ktp!

Mendu jam nun!! Nur 5 eŭroj + afranko.